C/2025/3989

20.8.2025

RÅDETS REKOMMENDATION

av den 8 juli 2025

om Litauens ekonomiska politik, socialpolitik, sysselsättningspolitik, strukturpolitik och budgetpolitik

(C/2025/3989)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av Europaparlamentets och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 ([1]), särskilt artikel 3.3,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

Allmänna överväganden

(1) I förordning (EU) 2024/1263, som trädde i kraft den 30 april 2024, anges målen för den ekonomiska styrningen som syftar till att främja sunda och hållbara offentliga finanser och en hållbar och inkluderande tillväxt och resiliens genom reformer och investeringar, samt till att förebygga alltför stora offentliga underskott. Enligt förordningen ska rådet och kommissionen genomföra multilateral övervakning inom ramen för den europeiska planeringsterminen i enlighet med de mål och krav som fastställs i EUF-fördraget. Den europeiska planeringsterminen omfattar i synnerhet utformning av landsspecifika rekommendationer samt övervakning av genomförandet av dessa. Förordningen främjar också nationellt ägarskap av finanspolitiken och betonar dess medelfristiga inriktning, i kombination med en effektivare och mer enhetlig efterlevnadskontroll. Varje medlemsstat måste till rådet och kommissionen lämna in en nationell medelfristig finans- och strukturpolitisk plan som innehåller dess åtaganden vad gäller offentliga finanser, reformer och investeringar och som omfattar en period på fyra eller fem år, beroende på den nationella valperiodens längd. Nettoutgiftsbanan ([2]) i dessa planer måste överensstämma med kraven i förordningen, däribland kraven på att den offentliga skulden senast vid anpassningsperiodens slut förs in, eller hålls kvar, på en sannolikt nedåtgående bana, eller att den bibehålls på en sund nivå under 60 % av bruttonationalprodukten (BNP) och att det offentliga underskottet minskas eller hålls kvar under fördragets referensvärde på 3 % av BNP på medellång sikt. Om en medlemsstat åtar sig att genomföra ett antal relevanta reformer och investeringar i enlighet med kriterierna i förordningen får anpassningsperioden förlängas med upp till tre år.

([1]) EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj/swe.

([2]) Nettoutgifter enligt definitionen i artikel 2.2 i förordning (EU) 2024/1263. *nettoutgifter*: offentliga utgifter efter avdrag för i) ränteutgifter, ii) diskretionära åtgärder på inkomstsidan, iii) utgifter för unionsprogram som till fullo motsvaras av inkomster i form av unionsfonder, iv) nationella utgifter för samfinansiering av program som finansieras av unionen, v) konjunkturberoende delar av utgifter för arbetslöshetsersättning samt vi) engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder.

(2) Europaparlamentets och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 ([3]), genom vilken faciliteten för återhämtning och resiliens (*faciliteten*) inrättades, trädde i kraft den 19 februari 2021. Faciliteten ger ekonomiskt stöd till medlemsstaterna för genomförandet av reformer och investeringar och utgör en finanspolitisk impuls som finansieras av unionen. I enlighet med prioriteringarna för den europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken gynnar faciliteten den ekonomiska och sociala återhämtningen och driver på hållbara reformer och investeringar, i synnerhet för att främja den gröna och den digitala omställningen och göra medlemsstaternas ekonomier mer resilienta. Den bidrar också till att stärka de offentliga finanserna och stimulera tillväxt och sysselsättning på medellång och lång sikt, förbättra den territoriella sammanhållningen inom unionen och stödja det fortsatta genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter.

(3) Europaparlamentets och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/435 ([4]) (*REPowerEU-förordningen*), som antogs den 27 februari 2023, syftar till att fasa ut unionens beroende av import av ryska fossila bränslen. Detta bidrar till energitrygghet och diversifiering av unionens energiförsörjning, samtidigt som användningen av förnybar energi, energilagringskapaciteten och energieffektiviteten ökar.

(4) Den 14 maj 2021 lämnade Litauen in sin nationella plan för återhämtning och resiliens till kommissionen i enlighet med artikel 18.1 i förordning (EU) 2021/241. Kommissionen har med stöd av artikel 19 i den förordningen bedömt planens relevans, ändamålsenlighet, effektivitet och enhetlighet i enlighet med bedömningsriktlinjerna i bilaga V. Den 28 juli 2021 antog rådet sitt genomförandebeslut om godkännande av bedömningen av Litauens återhämtnings- och resiliensplan ([5]), som ändrades den 9 november 2023 enligt artikel 18.2 för att uppdatera det högsta ekonomiska bidraget för icke återbetalningspliktigt ekonomiskt stöd samt för att inkludera REPowerEU-kapitlet ([6]). Delutbetalningarna ska verkställas på villkor att kommissionen antar ett beslut i enlighet med artikel 24.5 om att Litauen på ett tillfredsställande sätt har uppnått de relevanta delmål och mål som angetts i rådets genomförandebeslut. För att delmålen och målen ska anses ha uppnåtts på ett tillfredsställande sätt måste tidigare uppnådda delmål och mål för samma reform eller investering förbli uppnådda.

(5) Den 8 juli 2025 antog rådet på kommissionens rekommendation en rekommendation som stöder Litauens nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan ([7]). Planen lämnades in i enlighet med artiklarna 11 och 36.1 a i förordning (EU) 2024/1263. Den omfattar perioden 2025–2029 och beskriver en finanspolitisk anpassning över fyra år.

(6) Den 26 november 2024 antog kommissionen ett yttrande om utkastet till budgetplan för 2025 för Litauen. Samma dag antog kommissionen, på grundval av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 ([8]), 2025 års rapport om förvarningsmekanismen, enligt vilken Litauen inte var en av de medlemsstater som skulle bli föremål för en fördjupad granskning. Kommissionen antog också en rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet och ett förslag till 2025 års gemensamma sysselsättningsrapport med en analys av genomförandet av riktlinjerna för sysselsättningen och principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Rådet antog rekommendationen om den ekonomiska politiken i euroområdet ([9]) den 13 maj 2025 och den gemensamma sysselsättningsrapporten den 10 mars 2025.

([3]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj/swe).

([4]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/435 av den 27 februari 2023 om ändring av förordning (EU) 2021/241 vad gäller REPowerEU-kapitel i planer för återhämtning och resiliens och om ändring av förordningarna (EU) nr 1303/2013, (EU) 2021/1060 och (EU) 2021/1755 samt direktiv 2003/87/EG (EUT L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj/swe).

([5]) Rådets genomförandebeslut av den 28 juli 2021 om godkännande av bedömningen av Litauens återhämtnings- och resiliensplan (ST 10477/2021).

([6]) Rådets genomförandebeslut av den 23 november 2023 om ändring av genomförandebeslutet av den 28 juli 2021 om godkännande av bedömningen av Litauens återhämtnings- och resiliensplan (ST 14637/2023).

([7]) Rådets rekommendation av den 8 juli 2025 om godkännande av Litauens nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan (EUT C, C/2025/3959, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3959/oj).

([8]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigering av makroekonomiska obalanser (EUT L 306, 23.11.2011, s. 25).

([9]) Rådets rekommendation av den 13 maj 2025 om den ekonomiska politiken i euroområdet (EUT C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj/swe).

(7) Den 29 januari 2025 offentliggjorde kommissionen konkurrenskraftskompassen, en strategisk ram som syftar till att stärka EU:s globala konkurrenskraft under de kommande fem åren. I konkurrenskraftskompassen identifieras de tre förutsättningarna för hållbar ekonomisk tillväxt: i) innovation, ii) utfasning av fossila bränslen och konkurrenskraft och iii) säkerhet. För att överbrygga innovationsgapet strävar EU efter att främja industriell innovation, stödja startupföretags tillväxt genom initiativ som EU:s strategi för startupföretag och expanderande företag och främja införandet av avancerad teknik som artificiell intelligens och kvantdatorteknik. I strävan efter en grönare ekonomi har kommissionen utarbetat en omfattande handlingsplan för överkomliga energipriser och en giv för en ren industri som säkerställer att övergången till ren energi förblir kostnadseffektiv, konkurrenskraftsfrämjande, särskilt för energiintensiva sektorer, samt driver på tillväxten. För att minska alltför stora beroenden och öka säkerheten har unionen åtagit sig att stärka de globala handelspartnerskapen, diversifiera leveranskedjorna och säkra tillgången till kritiska råvaror och rena energikällor. Dessa prioriteringar stöds av övergripande möjliggörande faktorer, nämligen förenkling av lagstiftningen, fördjupning av den inre marknaden, finansiering av konkurrenskraft och en spar- och investeringsunion, främjande av kompetens och arbetstillfällen av hög kvalitet samt bättre samordning av EU:s politik. Konkurrenskraftskompassen är anpassad till den europeiska planeringsterminen, vilket säkerställer att medlemsstaternas ekonomiska politik är förenlig med kommissionens strategiska mål och skapar en enhetlig strategi för ekonomisk styrning som främjar hållbar tillväxt, innovation och resiliens i hela unionen.

(8) Under 2025 fortsätter den europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken att utvecklas i takt med genomförandet av faciliteten. Ett fullständigt genomförande av planerna för återhämtning och resiliens är fortsatt viktigt för att de politiska prioriteringarna inom ramen för den europeiska planeringsterminen ska ge resultat, eftersom planerna bidrar till en effektiv hantering av alla eller en betydande del av de utmaningar som konstaterats i de relevanta landsspecifika rekommendationer som utfärdats på senare år. Dessa landsspecifika rekommendationer är alltjämt lika relevanta för bedömningen av de planer för återhämtning och resiliens som ändrats i enlighet med artikel 21 i förordning (EU) 2021/241.

(9) De landsspecifika rekommendationerna för 2025 omfattar de viktigaste ekonomisk-politiska utmaningarna som inte i tillräcklig utsträckning hanteras genom åtgärder i planerna för återhämtning och resiliens, med beaktande av de relevanta utmaningar som identifierats i de landsspecifika rekommendationerna för 2019–2024.

(10) Den 4 juni 2025 offentliggjorde kommissionen 2025 års landsrapport för Litauen. Rapporten innehöll en bedömning av Litauens framsteg med de relevanta landsspecifika rekommendationerna och en utvärdering av Litauens genomförande av planen för återhämtning och resiliens. På grundval av denna analys identifierades i landsrapporten de mest akuta utmaningar som Litauen står inför. I landsrapporten bedömdes också Litauens framsteg avseende genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter och uppnåendet av unionens överordnade mål för 2030 om sysselsättning, kompetens och minskad fattigdom och social utestängning samt framstegen med att uppnå Förenta nationernas mål för hållbar utveckling.

Bedömning av den årliga lägesrapporten

(11) Den 8 juli 2025 rekommenderade rådet följande maximala tillväxttakter för Litauens nettoutgifter: 6,1 % år 2025, 5,2 % år 2026, 4,8 % år 2027, 4,5 % år 2028 och 4,3 % år 2029, vilket motsvarar maximala kumulativa ökningstakter med 2024 som basår på 6,1 % år 2025, 11,6 % år 2026, 17,0 % år 2027, 22,3 % år 2028 och 27,5 % år 2029. Den 30 april 2025 lämnade Litauen också in sin årliga lägesrapport ([10]) om relevanta offentlig-finansiella utfallsdata och prognoser samt genomförandet av reformer och investeringar för att hantera de största utmaningar som konstaterats i de landsspecifika rekommendationerna inom den europeiska planeringsterminen. Den årliga lägesrapporten återspeglar också Litauens halvårsvisa rapporter om de framsteg som gjorts för att uppnå målen i planen för återhämtning och resiliens i enlighet med artikel 27 i förordning (EU) 2021/241.

(12) Rysslands anfallskrig mot Ukraina och dess konsekvenser är en existentiell utmaning för EU. Kommissionen rekommenderade en samordnad aktivering av stabilitets- och tillväxtpaktens nationella undantagsklausul för att stödja EU:s insatser för att uppnå en snabb och betydande ökning av försvarsutgifterna. Detta förslag välkomnades av Europeiska rådet den 6 mars 2025. På Litauens begäran den 2 maj 2025 antog rådet den 8 juli 2025, på rekommendation av kommissionen, en rekommendation som gör det möjligt för Litauen att avvika från och överskrida de rekommenderade maximala ökningstakterna för nettoutgifter ([11]).

([10]) De årliga lägesrapporterna för 2025 finns på följande webbplats: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_sv.

([11]) Rådets rekommendation av den 8 juli 2025 om tillåtelse för Litauen att avvika från de maximala ökningstakter för nettoutgifter som rådet fastställt i enlighet med förordning (EU) 2024/1263 (Aktivering av den nationella undantagsklausulen) (EUT C, C/2025/3969, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3969/oj).

(13) Enligt uppgifter som validerats av Eurostat ([12]) ökade Litauens offentliga underskott från 0,7 % av BNP 2023 till på 1,3 % 2024, samtidigt som den offentliga bruttoskulden ökade från 37,3 % av BNP i slutet av 2023 till 38,2 % i slutet av 2024. Enligt kommissionens beräkningar motsvarar denna utveckling en ökningstakt för nettoutgifter på 10,7 % under 2024. I den årliga lägesrapporten uppskattar Litauen nettoutgiftsökningen 2024 till 10,5 %. Enligt kommissionens beräkningar var den finanspolitiska inriktningen ([13]), som omfattar både nationellt finansierade och EU-finansierade utgifter, expansiv med 1,6 % av BNP under 2024.

(14) Enligt den årliga lägesrapporten förväntas enligt det makroekonomiska scenario som ligger till grund för Litauens budgetprognoser BNP i fasta priser öka med 2,8 % år 2025 och 1,5 % år 2026, och HIKP-inflationen beräknas uppgå till 3,3 % år 2025 och 2,4 % år 2026. Enligt kommissionens vårprognos 2025 beräknas BNP i fasta priser öka med 2,8 % 2025 och 3,1 % 2026, och HIKP-inflationen ligga på 2,6 % 2025 och 1,2 % 2026.

(15) I den årliga lägesrapporten förväntas det offentliga underskottet öka till 2,8 % av BNP 2025, och den offentliga skulden i förhållande till BNP väntas öka till 42,4 % i slutet av 2025. Denna utveckling motsvarar en nettoutgiftsökning på 9,9 % 2025. Enligt kommissionens vårprognos 2025 väntas ett offentligt underskott på 2,3 % av BNP 2025. Ökningen av underskottet 2025 återspeglar främst de offentliga utgifterna för sociala förmåner, offentliga investeringar, insatsförbrukning, ersättning till anställda och ränteutgifter. Enligt kommissionens beräkningar motsvarar denna utveckling en nettoutgiftsökning på 9,0 % 2025. Dessa lägre prognoser för nettoutgiftsökningen jämfört med den årliga lägesrapporten och skillnaden mellan kommissionens och Litauens prognostiserade saldo i de offentliga finanserna beror på en lägre prognos för de offentliga utgifterna för insatsförbrukning och investeringar i kommissionens vårprognos 2025. Enligt kommissionens beräkningar förväntas den finanspolitiska inriktningen, som omfattar både nationellt finansierade och EU-finansierade utgifter, vara expansiv med 1,7 % av BNP 2025. Den offentliga skuldkvoten i förhållande till BNP väntas öka till 41,2 % i slutet av 2025 enligt kommissionens vårprognos 2025. Ökningen av skuldkvoten i förhållande till BNP 2025 återspeglar i huvudsak budgetunderskottet samt stock-/flödesjusteringar.

(16) Offentliga utgifter som uppgår till 1,2 % av BNP förväntas finansieras med icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) från faciliteten för återhämtning och resiliens under 2025, jämfört med 0,5 % av BNP 2024, enligt kommissionens vårprognos 2025. Utgifter som finansieras genom icke återbetalningspliktigt stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens möjliggör högkvalitativa investeringar och produktivitetshöjande reformer utan någon direkt inverkan på Litauens saldo i de offentliga finanserna och skuldsättning.

(17) De offentliga försvarsutgifterna i Litauen uppgick till 1,8 % av BNP 2021, 2,1 % 2022 och 2,5 % 2023 ([14]). Enligt kommissionens vårprognos 2025 kommer försvarsutgifterna att uppgå till 2,8 % av BNP 2024 och 3,2 % av BNP 2025. Detta motsvarar en ökning med 1,4 procentenheter av BNP jämfört med 2021. Litauen uppskattar försvarsutgifterna till 2,8 % av BNP 2024 och till 3,3 % av BNP 2025. Den period då den nationella undantagsklausulen är aktiverad (2025–2028) gör det möjligt för Litauen att omprioritera de offentliga utgifterna eller öka offentliga inkomsterna så att varaktigt högre försvarsutgifter inte äventyrar den finanspolitiska hållbarheten på medellång sikt.

(18) Enligt kommissionens vårprognos 2025 beräknas nettoutgifterna i Litauen öka med 9,0 % 2025. Litauens nettoutgiftsökning 2025 beräknas i kommissionens vårprognos 2025 ligga över den rekommenderade maximala tillväxttakten, vilket motsvarar en avvikelse ([15]) på 1,0 % av BNP 2025. Den beräknade avvikelsen ligger dock inom ramen för den flexibilitet som medges i den nationella undantagsklausulen baserat på aktuella prognoser för försvarsutgifter.

([12]) Eurostats euroindikatorer, 22.4.2025.

([13]) Den finanspolitiska inriktningen definieras som ett mått på den årliga förändringen i det underliggande saldot för de offentliga finanserna. Den syftar till att bedöma den ekonomiska impulsen från finanspolitiken, både den som finansieras nationellt och den som finansieras genom EU:s budget. Den finanspolitiska inriktningen mäts som skillnaden mellan i) den potentiella tillväxten på medellång sikt och ii) förändringen i primära utgifter exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan och inbegripet utgifter som finansieras med icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsfonder.

([14]) Eurostat, ändamålsklassificering av den offentliga förvaltningens utgifter (Cofog). På grund av metodologiska skillnader mellan Cofog- och Nato-definitionerna kan de utgifter som baseras på Cofog-definitionen skilja sig från de utgifter som baseras på Nato-definitionen.

([15]) Från och med 2026 kommer dessa siffror att finnas på det kontrollkonto som fastställs i artikel 22 i förordning (EU) 2024/1263.

(19) Den årliga lägesrapporten innehåller inga budgetprognoser för tiden efter 2025. På grundval av de politiska åtgärder som var kända vid stoppdatumet för prognosen väntas enligt kommissionens vårprognos 2025 ett offentligt underskott på 2,3 % av BNP 2026. Denna utveckling motsvarar en nettoutgiftsökning på 5,8 % 2026. Enligt kommissionens beräkningar förväntas den finanspolitiska inriktningen, som omfattar både nationellt finansierade utgifter och EU-finansierade utgifter, vara neutral 2026. Enligt kommissionens prognoser förväntas den offentliga skulden i förhållande till BNP öka till 43,9 % i slutet av 2026. Ökningen av skuldkvoten 2026 återspeglar i huvudsak det negativa saldot i de offentliga finanserna samt stock-/flödesjusteringar.

Viktiga politiska utmaningar

(20) De offentliga utgifterna för offentliga tjänster och socialt skydd i Litauen är fortfarande bland de lägsta i EU, vilket begränsar en snabb och jämlik tillgång till hälso- och sjukvård, socialt skydd och offentliga förvaltningstjänster av hög kvalitet. År 2023 uppgick utgifterna för socialt skydd till 14,0 % av BNP, något över fem procentenheter lägre än EU-genomsnittet på 19,2 % år 2023. Dessutom verkar effektiviteten i utgifterna för socialt skydd, särskilt när det gäller politiken i fråga om sjukdom och funktionsnedsättning, vara begränsad. År 2023 anslog Litauen 3,7 % av sin BNP till utbetalningar och åtgärder vid sjukdom och funktionsnedsättning, vilket är den fjärde högsta andelen i EU. Trots en liknande prevalens avseende funktionsnedsättning (27,4 % av Litauens totala befolkning 2023 jämfört med 26,8 % i EU, baserat på den globala indikatorn för aktivitetsbegränsningar (GALI)) var dock fattigdomsrisken för personer med funktionsnedsättning i Litauen den tredje högsta i EU 2023. Ett annat kritiskt underfinansierat politikområde är hälso- och sjukvård, där den offentliga finansieringen är den sjätte lägsta i EU med 5,3 % av BNP jämfört med EU-genomsnittet på 7,4 % 2023. Otillräckliga finansiella resurser för hälso- och sjukvård leder till höga nivåer av icke tillgodosedda behov för patienterna, särskilt för låginkomsttagare, ett starkt beroende av patientavgifter och oförmåga att erbjuda konkurrenskraftiga löner och villkor till hälso- och sjukvårdspersonal. De allmänna offentliga tjänsterna (såsom allmänna statliga och kommunala förvaltningstjänster) är också underfinansierade med den tredje lägsta finansieringsnivån i EU 2023 (3,4 % av BNP, jämfört med EU-genomsnittet på 5,9 %).

(21) I enlighet med artikel 19.3 b i förordning (EU) 2021/241 och kriterium 2.2 i bilaga V till den förordningen omfattar planen för återhämtning och resiliens ett stort antal ömsesidigt förstärkande reformer och investeringar som ska vara genomförda senast 2026. Dessa förväntas bidra till att effektivt ta itu med alla eller en betydande del av de utmaningar som konstaterats i relevanta landsspecifika rekommendationer. Inom denna snäva tidsram är det viktigt att på ett effektivt sätt slutföra genomförandet av planen för återhämtning och resiliens, inbegripet REPowerEU-kapitlet, för att stärka Litauens konkurrenskraft på lång sikt genom den gröna och den digitala omställningen, samtidigt som social rättvisa säkerställs. I kommissionens meddelande *NextGenerationEU – Vägen fram till 2026*, som antogs den 4 juni 2025, klargör man den tillämpliga tidsplanen för facilitetens slut och ger vägledning till medlemsstaterna för att maximera genomförandet senast den 31 augusti 2026, bland annat om hur de ytterligare kan effektivisera sina planer för återhämtning och resiliens, fastställer vilka viktiga alternativ som bör övervägas när planerna ses över och betonar vikten av noggrann gemensam planering inför inlämningen av de sista betalningsansökningarna 2026. Litauen har redan gjort framsteg med att genomföra reformerna och investeringarna i sin plan för återhämtning och resiliens. För att kunna visa resultat avseende åtagandena i planen för återhämtning och resiliens fram till augusti 2026 är det viktigt att Litauen påskyndar genomförandet av reformer och investeringar genom att åtgärda relevanta utmaningar, såsom det begränsade samarbetet mellan nationella, regionala och lokala myndigheter. Att lokala och regionala myndigheter, arbetsmarknadens parter, det civila samhället och andra berörda parter deltar på ett systematiskt sätt är fortsatt avgörande för att säkerställa ett brett ägarskap för ett framgångsrikt genomförande av planen för återhämtning och resiliens.

(22) Genomförandet av de sammanhållningspolitiska programmen, som omfattar stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Fonden för en rättvis omställning (FRO), Europeiska socialfonden+ (ESF+) och Sammanhållningsfonden har påskyndats i Litauen. Det är viktigt att insatserna för ett snabbt genomförande av dessa program fortsätter samtidigt som deras faktiska effekter maximeras. Litauen vidtar redan åtgärder inom ramen för sina sammanhållningspolitiska program för att stärka konkurrenskraften och tillväxten och samtidigt öka den sociala sammanhållningen. Samtidigt står Litauen fortfarande inför utmaningar, bland annat när det gäller att öka konkurrenskraften, skapa ekonomisk och social resiliens, bekämpa regionala skillnader, motverka fattigdom och social utestängning samt förbättra hälso- och sjukvården samt integrationen på arbetsmarknaden av mindre gynnade grupper liksom kompetensutbudet, särskilt med tanke på landets läge vid unionens östra gräns. I enlighet med artikel 18 i förordning (EU) 2021/1060 ska Litauen, som en del av halvtidsöversynen av de sammanhållningspolitiska fonderna, se över varje program med beaktande av bland annat de utmaningar som identifierats i de landsspecifika rekommendationerna för 2024. Genom kommissionens förslag som antogs den 1 april 2025 ([16])

([16]) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordningarna (EU) 2021/1058 och (EU) 2021/1056 vad gäller särskilda åtgärder för att hantera strategiska utmaningar i samband med halvtidsöversynen – COM(2025) 123 final.

förlängs tidsfristen för att lämna in en bedömning per program av resultatet av halvtidsöversynen för tiden efter den 31 mars 2025. Förslagen ger också flexibilitet för att bidra till att påskynda genomförandet av programmen och incitament för medlemsstaterna att anslå sammanhållningspolitiska resurser till fem strategiska prioriterade områden i unionen, nämligen konkurrenskraft inom strategisk teknik, försvar, bostäder, vattenresiliens och energiomställning, och till investeringar i kompetens inom prioriterade sektorer, samtidigt som fokus på personer i de mest utsatta situationerna bibehålls i ESF+-programmen.

(23) Den europeiska plattformen för strategisk teknik (STEP) ger möjlighet att investera i en viktig strategisk prioritering på EU-nivå genom att stärka EU:s konkurrenskraft. STEP kanaliseras genom elva befintliga EU-fonder. Medlemsstaterna kan också bidra till InvestEU-programmet för att stödja investeringar inom prioriterade områden. Litauen kan använda dessa initiativ på ett optimalt sätt för att stödja utvecklingen eller tillverkningen av kritisk teknik, inbegripet ren och resurseffektiv teknik.

(24) Utöver de ekonomiska och sociala utmaningar som tas upp i planen för återhämtning och resiliens och av andra EU-fonder bör Litauen åtgärda de kvarstående utmaningarna vad gäller att förbättra tillgången till finansiering för små och medelstora företag, stimulera regional utveckling, öka energieffektiviteten och användningen av förnybar energi, stärka det sociala skyddet och hälso- och sjukvårdssystemen samt ta itu med skillnader i utbildning och kompetens som är relevant för arbetsmarknaden.

(25) Litauens ekonomiska tillväxt begränsas av restriktiva lånevillkor och begränsad användning av extern finansiering. Ökade geopolitiska risker i regionen bidrar till dessa negativa effekter. Den litauiska banksektorn är mycket koncentrerad, utlåningsräntorna är höga och kraven på säkerheter stränga. År 2024 var 13,7 % av företagen fortfarande finansbegränsade, vilket återspeglades i en låg banklånekvot på 33,5 % jämfört med EU-genomsnittet på 74,5 %. Dessutom är de litauiska kapitalmarknaderna fortfarande underutvecklade, och kännetecknas av begränsat djup samt begränsad aktivitet och likviditet. I slutet av 2024 utgjorde aktiemarknadens värde 5,9 % av BNP, vilket är betydligt lägre än EU-genomsnittet på 69,3 %, eftersom företagen för sin externa finansiering, som redan är begränsad, fortsätter att förlita sig på bankernas finansförmedling i stället för att skaffa finansiering genom aktie- och obligationsemissioner. Detta beroende av traditionell bankverksamhet begränsar investeringsmöjligheterna och minskar investerarnas intresse. Trots vissa lovande tendenser inom riskkapitalsektorn, där uppstartsföretag anskaffade 292 miljoner EUR 2023, ligger private equity-investeringarna fortfarande under EU-normen.

(26) Planerade förändringar av tjänstepensionssystemet medför risker relaterade till den fortsatta utvecklingen av Litauens kapitalmarknader. Det litauiska ministeriet för social trygghet och sysselsättning har lagt fram ett förslag om att avskaffa den automatiska inskrivningen i tjänstepensionssystemet, och därmed gå mot en modell med frivilligt deltagande, och göra möjligheterna att lämna systemet mer långtgående med mindre stränga villkor. För närvarande har de litauiska fonderna i andra pelaren ackumulerat omkring 9,1 miljarder EUR (11,6 % av BNP) i besparingar, varav omkring en miljard EUR investeras på den nationella marknaden. En frivillig modell kombinerad med andra politiska åtgärder kommer sannolikt att minska besparingsnivån i Litauen, vilket skulle kunna undergräva utvecklingen av kapitalmarknaderna och komplicera tillgången till finansiering.

(27) Litauen har låga nivåer av innovativ verksamhet och ligger efter EU-genomsnittet enligt olika indikatorer för forskning och innovation. FoU-intensiteten i Litauen (omkring 1 % av BNP) ligger långt under EU-genomsnittet (2,25 %), vilket främst beror på låga företagsinvesteringar i FoU. År 2023 sjönk siffran till 0,44 % av BNP, vilket är tre gånger lägre än EU-genomsnittet. På samma sätt ligger antalet patentansökningar fortfarande tre gånger under EU-genomsnittet. Litauens FoU-incitament, inklusive skatteavdrag och reducerade skattesatser, har haft begränsad effekt och lågt upptag bland små och medelstora företag. I synnerhet är små och nybildade företag ofta inte tillräckligt lönsamma för att dra nytta av incitamenten, eller väljer att inte ansöka om och kvalificera sig för dem på grund av den administrativa bördan. Incitamenten behöver ses över och effektiviseras för att bli mer attraktiva och tillgängliga för små och medelstora företag, för att stödja privata FoU-investeringar.

(28) Andelen offentlig-privata vetenskapliga sampublikationer i Litauen under det senaste årtiondet är fortfarande bland de lägsta i EU, vilket tyder på svaga kopplingar mellan vetenskap och näringsliv. En viktig faktor är Litauens fragmenterade vetenskapliga bas, med en forskningsverksamhet som är utspridd mellan olika universitet och många små högskolor som ofta saknar förmåga att delta i affärsprojekt. Även om högskolorna håller på att omorganiseras finns inga ekonomiska incitament för universitet att gå ihop och samla resurser för att öka samarbetet inom forskningsverksamhet. Sådana incitament bör säkerställas för att optimera universitetsnätverket och komma upp i den skala som krävs för vetenskaplig spetskompetens, vilket i sin tur skulle underlätta samarbetet mellan forskning och näringsliv.

(29) Deltagandet i eftergymnasial utbildning har minskat avsevärt under de senaste åren, särskilt på områden som ingenjörsvetenskap och tillverkning, vilket har ökat kompetensbristen. Den litauiska regeringen har vidtagit åtgärder för att ta itu med detta, men kompetensglappet kvarstår och 76 % av företagen anger att bristen på rätt kvalificerad personal är ett hinder för långsiktiga investeringar.

(30) De regionala skillnaderna kvarstår i Litauen, och förvärras av divergerande trender avseende arbetsproduktivitet. Mellan 2014 och 2024 ökade produktiviteten med omkring 20 % i Vilnius och andra större stadsområden, men bara med 7 % i mer avlägsna distrikt, vilket har ökat skillnaderna i fråga om BNP per capita, innovation och högkvalificerade jobb. Den högteknologiska sektorn står för 10 % av den totala sysselsättningen i Vilnius, jämfört med endast 2,7 % på andra håll. Stadsregionerna lockar till sig högkvalificerad arbetskraft och investeringar med högt mervärde, medan företagen i resten av landet främst är mikroföretag i lågpresterande sektorer, vilket begränsar produktivitetsmässiga spridningseffekter och lokala skatteintäkter samt gör det svårt för avlägsna kommuner att tillhandahålla hälso- och sjukvård, utbildning och andra offentliga tjänster av hög kvalitet på ett effektivt sätt. Litauen har utrymme att förbättra den regionala konnektiviteten, locka investeringar och stärka samarbetet mellan kommunerna. Särskilda industriområden, konkurrensincitament och specialiserade utbildningsprogram har visat sig locka utländska investeringar och skapa arbetstillfällen av god kvalitet. En översyn av den rättsliga och institutionella ramen för samarbete mellan kommunerna och klargörande av regionala strategier – med starkare samarbete mellan kommuner, statlig förvaltning, utbildningsanordnare och företag – skulle bidra till att uppgradera den regionala ekonomiska basen, locka strategiska investerare och förbättra tillhandahållandet av offentliga tjänster i regionerna.

(31) Litauen är fortfarande beroende av importerad energi, trots att produktionen av förnybar energi har ökat väsentligt. År 2023 uppgick dess beroende av import av fossila bränslen till 68 %, vilket är högre än EU-genomsnittet på 58,3 %, trots förbättringar under de senaste åren. När det gäller den el som är tillgänglig för slutförbrukning stod nettoimporten för 62,4 % år 2023, vilket är den näst högsta andelen i EU. Samtidigt ökade landet sin produktionskapacitet med 1 724 MW 2024 (+ 59,6 %), främst genom solenergi (+93 %) och vindkraft (+42 %). Till följd av detta måste elnätet snabbt anpassas till nya anslutningar. Litauen har gjort framsteg när det gäller att rationalisera tillståndsförfarandena, men byggandet av ny nätinfrastruktur – som är nödvändig för att utöka nätkapaciteten och underlätta åtkomsten – tar fortfarande betydligt längre tid än utvecklingen av ny produktion eller efterfrågekapacitet.

(32) Tre fjärdedelar av Litauens byggnadsbestånd uppfördes före 1992 och har därmed låg energieffektivitet och hög energiförbrukning, främst på grund av uppvärmnings- och kylningsbehov, som står för 80 % av den totala energiförbrukningen. Trots betydande insatser under de senaste åren – inklusive energieffektiviserande renoveringar och skattestöd för att minska hushållens energikostnader – är energifattigdomen i Litauen fortfarande bland de högsta i EU: 18 % av hushållen kunde inte hålla sina hem tillräckligt varma 2024, vilket är nästan dubbelt så många som EU-genomsnittet på 9,2 %. Det finns alltså utrymme för Litauen att förbättra bostädernas energieffektivitet, vilket skulle kunna minska primärenergianvändningen och energifattigdomen. På senare tid har Litauen ansträngt sig för att sänka punktskattenedsättningarna på fossila bränslen, höja punktskatterna på dieselbrännolja, kol, koks och brunkol, införa punktskatter på torv för uppvärmning och införliva en koldioxidkomponent i punktskattesatserna på energiprodukter. Subventionerna till fossila bränslen är emellertid fortfarande betydande, och någon utfasning är inte planerad före 2030. I synnerhet kan subventioner till fossila bränslen som varken tar itu med energifattigdomen på ett målinriktat sätt eller åtgärdar verkliga energitrygghetsproblem, som utgör ett hinder för elektrifiering och som inte är avgörande för industrins konkurrenskraft betraktas som prioriterade att fasa ut. Litauens subventioner till fossila bränslen, såsom en nedsatt punktskatt på naturgas som används för uppvärmning av företag och hushåll och en nedsatt mervärdesskattesats för uppvärmning av bostadsutrymmen, är ekonomiskt ineffektiva, vidmakthåller beroendet av fossila bränslen och minskar intresset för elektrifiering inom bostadssektorn.

(33) Litauen har pågående utmaningar i sin övergång till en cirkulär ekonomi. År 2023 uppgick graden av cirkulär materialanvändning till endast 3,9 % – tre gånger lägre än EU-genomsnittet på 11,8 % och bland de fem lägsta andelarna i EU. Litauen är i hög grad beroende av importerade råvaror, men källorna är relativt diversifierade. Trots detta är landets materialavtryck på 22,7 ton per person betydligt högre än EU-genomsnittet på 14 ton per person, och dess industriproduktion släpper ut ungefär en tredjedel mer växthusgaser än EU-genomsnittet (360 g/EUR jämfört med 270 g/EUR i koldioxidekvivalenter), trots betydande framsteg under det senaste årtiondet. En övergång till en mer resurseffektiv cirkulär modell är därför motiverad.

(34) Litauens gamla och förorenande bilpark är fortfarande en viktig bidragande orsak till landets höga utsläpp av växthusgaser och står i vägen för efterlevnaden av målen för att minska luftföroreningarna. År 2023 var 77,1 % av personbilarna över tio år gamla, vilket gjorde flottan till en av de äldsta i EU. Samtidigt var endast 8,2 % av de nyregistrerade fordonen under 2023 batteridrivna, jämfört med EU-genomsnittet på 14,5 %, vilket visar på en långsam övergång till utsläppsfria transporter. Litauen har också bland de lägsta skatterna på fossilbränsledrivna transporter i EU och hör till de få länder som saknar en årlig utsläppsskatt för bilar. Avsaknaden av en sådan skatt, i kombination med en långsam utveckling av offentlig laddinfrastruktur, försvagar incitamenten att övergå till mer hållbara, utsläppssnåla transporter. Samtidigt är kollektivtrafiken fortfarande dåligt samordnad och oattraktiv för både leverantörer och passagerare, och har det lägsta utnyttjandet i EU: 2022 gjordes 92,9 % av passagerarresorna med bil. Kommunerna är i stor utsträckning själva ansvariga för att ta fram sina egna transportsystem, vilket leder till ojämn utveckling och brister när det gäller interkommunal och intermodal konnektivitet, reseplanering och andra tjänster som passagerarna behöver.

(35) Litauens hälso- och sjukvårdssystem kännetecknas av en hög grad av behandlingsbar och hälsopolitiskt åtgärdbar dödlighet och en medellivslängd som ligger under EU-genomsnittet. Landets hälso- och sjukvårdsresultat kännetecknas också av en högre dödlighet hos befolkningen i arbetsför ålder jämfört med EU-genomsnittet, och en betydande del av befolkningen har svårt att få tillgång till hälso- och sjukvård av god kvalitet. Detta är kopplat till det begränsade utbudet av förebyggande vård och omsorg samt primärvårdstjänster. Jämfört med andra EU-länder lägger Litauen en lägre andel av sina offentliga utgifter på hälso- och sjukvård, vilket leder till en oproportionerligt stor ekonomisk börda för enskilda personer, som täcker en betydande del av hälso- och sjukvårdskostnaderna genom patientavgifter, vilket förvärrar de socioekonomiska skillnaderna i hälsoresultaten. Dessutom påverkas landets hälso- och sjukvårdssystem av brist på vårdpersonal, särskilt på landsbygden, där medicinska öknar och en åldrande vårdpersonal påverkar tillhandahållandet av hälso- och sjukvårdstjänster. Litauen skulle kunna dra nytta av i) åtgärder för att locka till sig fler anställda inom hälso- och sjukvården för ökad tillgänglighet, och ii) investeringar för att stärka tillgången till primärvård och förebyggande vård.

(36) Det allmänna utbildningssystemet i Litauen har ihållande utmaningar, däribland skillnader i studieresultat mellan stads- och landsbygdsområden. Lärarbrist, som förvärras av en åldrande arbetskraft, är ett hinder för utbildningens kvalitet och effektivitet. År 2022 var nästan 40 % av lärarna i den allmänna utbildningen 55 år eller äldre, vilket är den största andelen i EU. Läraryrkets attraktionskraft är fortfarande låg på grund av otillräckliga löner och bristen på erkännande av tidigare erfarenheter. Högre ingångslöner och minskade utbildningsklyftor mellan städer och landsbygd skulle kunna locka fler till yrket och få fler att stanna kvar. Samtidigt bidrar låg arbetsmarknadsrelevans inom yrkesutbildning och högre utbildning samt fragmentering i kompetensprognoserna till att skapa kompetensglapp på arbetsmarknaden. I Europeiska investeringsbankens investeringsundersökning 2024 uppgav 76 % av företagen att avsaknaden av kvalificerad personal var ett långsiktigt hinder för investeringar.

(37) Att det samtidigt råder viss ihållande arbetslöshet och brist på arbetskraft inom vissa sektorer, såsom hälso- och sjukvård, offentlig förvaltning, transport och finanssektorn, tyder också på att den nuvarande ramen för omskolning och kompetensutveckling underpresterar. Att stärka vuxenutbildningen, även för arbetslösa, lågutbildade och andra utsatta grupper, är avgörande för att ta itu med kompetensglapp och brist på arbetstagare samtidigt som utvecklingen av gröna färdigheter stöder Litauens gröna omställning. År 2023 deltog dessutom färre än 5 % av de personer som var registrerade hos arbetsförmedlingen i statliga åtgärder för att få hjälp att hitta arbete (aktiva arbetsmarknadsåtgärder). Denna andel har varit låg i Litauen i åratal, vilket anges bero på det begränsade upptaget bland arbetslösa, i synnerhet mindre gynnade personer. Ett bättre skräddarsytt stöd för individuella behov och andra incitament att delta kan öka andelen arbetslösa som omfattas av aktiv arbetsmarknadspolitik.

(38) Inkomstskillnader och fattigdom är fortfarande stora i Litauen. Bruttoinkomsten i Litauen är en av de mest ojämnt fördelade i EU, och effektiviteten i det nuvarande skatte- och bidragssystemet för att minska inkomstskillnaderna och fattigdomen ligger efter EU-genomsnittet. Till följd av detta var inkomstskillnaden efter skatt och förmåner fortfarande bland de högsta i EU 2024, och mer än en femtedel av Litauens befolkning lever under gränsen för fattigdomsrisk. Sårbara grupper, såsom arbetslösa, personer med funktionsnedsättning och äldre (65+), påverkas särskilt. Trots förbättringar avseende pensionernas tillräcklighet löper äldre fortfarande stor risk att drabbas av fattigdom, och kvinnor är särskilt utsatta. När det gäller fattigdom bland äldre 2024 var könsklyftan betydande, och andelen som löper risk för fattigdom eller social utestängning var väsentligt högre bland kvinnor än män. Bland personer med funktionsnedsättning var andelen som löper risk för fattigdom eller social utestängning bland de högsta (38,2 % jämfört med EU-genomsnittet 20,7 %), vilket återspeglar deras låga sysselsättningsgrad. Sysselsätt-

ningsgapet för personer med funktionsnedsättning i Litauen är bland de högsta i EU. Låga förmåner för personer med funktionsnedsättning förvärrar problemet ytterligare. De subventionerade bostäderna är fortfarande underutvecklade, och kötiden för dessa bostäder är i genomsnitt mellan fem och sex år. Att ta itu med dessa utmaningar skulle också bidra till uppåtgående social konvergens, i linje med kommissionens landsanalys i andra steget i ramen för social konvergens ([17]).

(39) Mot bakgrund av de nära inbördes kopplingarna mellan ekonomierna i euroområdet och deras gemensamma bidrag till Ekonomiska och monetära unionens funktion, rekommenderade rådet 2025 att medlemsstaterna i euroområdet vidtar åtgärder, inbegripet genom sina planer för återhämtning och resiliens, för att genomföra 2025 års rekommendation om euroområdets ekonomiska politik. För Litauen bidrar rekommendationerna 2, 3, 4 och 6 till genomförandet av den första rekommendationen för euroområdet om konkurrenskraft, medan rekommendationerna 3, 4, 5 och 6 bidrar till genomförandet av den andra rekommendationen för euroområdet om resiliens och rekommendationerna 1 och 5 till genomförandet av den tredje rekommendationen för euroområdet om makroekonomisk och finansiell stabilitet, i enlighet med 2025 års rekommendation.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Litauen att 2025 och 2026 vidta följande åtgärder:

1. Stärka de samlade utgifterna och beredskapen på försvars- och säkerhetsområdet samtidigt som skuldhållbarheten säkerställs i linje med Europeiska rådets slutsatser av den 6 mars 2025. Följa de maximala ökningstakter för nettoutgifter som rådet rekommenderade den 8 juli 2025, samtidigt som man använder möjligheten till högre försvarsutgifter enligt den nationella undantagsklausulen. Tillhandahålla lämplig finansiering för hälso- och sjukvård, socialt skydd och allmänna offentliga tjänster. Förbättra skattedisciplinen och bredda skattebasen till att omfatta källor som är mindre tillväxthämmande.

2. Påskynda genomförandet av planen för återhämtning och resiliens, inbegripet REPowerEU-kapitlet, mot bakgrund av de tillämpliga tidsfristerna för ett effektivt slutförande av reformer och investeringar enligt förordning (EU) 2021/241. Påskynda genomförandet av sammanhållningspolitiska program (Eruf, FRO, ESF+, Sammanhållningsfonden), där så är lämpligt med utgångspunkt i de möjligheter som halvtidsöversynen erbjuder. Optimera användningen av EU-instrument, däribland möjligheter inom InvestEU-programmet och den europeiska plattformen för strategisk teknik för att förbättra konkurrenskraften.

3. Förbättra tillgången till finansiering för små och medelstora företag, bland annat genom att stimulera konkurrensen inom finansiella tjänster och deltagandet på finansmarknaderna genom att underlätta användning av besparingar för investeringar. Underlätta investeringar i FoU och stödja innovativ kapacitet, bland annat genom att se över och effektivisera befintliga skatteincitament för FoU, stärka institutionell och strukturell kapacitet hos högre utbildningsanstalter och forskningsinstitut, i synnerhet genom att förbättra universitetsnätverket för att främja kopplingar mellan företag och forskning och skapa incitament för deltagande i eftergymnasiala utbildningar inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik (STEM-ämnen). Ta itu med regionala skillnader genom att förbättra den rättsliga och institutionella ramen för att främja samarbete mellan kommuner och utveckling av lokala kluster i syfte att locka investeringar till olika regioner och förbättra tillhandahållandet av offentliga tjänster, inbegripet samordning av kollektivtrafik och transportsätt.

4. Ytterligare minska beroendet av fossila bränslen och importerad energi och säkerställa tillräcklig kapacitet hos och tillgång till elnätet i syfte att upprätthålla en snabb utbyggnad av förnybar energi. Göra byggnaderna mer energieffektiva för att minska energifattigdomen och fortsätta att vidta åtgärder för att fasa ut icke-målinriktade subventioner till fossila bränslen, särskilt för uppvärmning. Öka resursproduktiviteten för att gå mot en cirkulär ekonomi, genom att fokusera på resurseffektivitet och omvandling och utfasning av fossila bränslen inom industriproduktionen. Öka användningen av offentliga och hållbara transporter.

5. Göra hälso- och sjukvårdssystemet mer resilient och förbättra hälsoresultaten genom att stärka tillgången till primärvård och förebyggande vård och öka tillgången till vårdpersonal. Ta itu med inkomstskillnader, fattigdom och social utestängning genom att öka det sociala trygghetssystemets täckning, tillräcklighet och effektivitet, förbättra skattesystemets utformning, förbättra tillgången till och kvaliteten på subventionerade bostäder och öka ålderspensionernas tillräcklighet, samtidigt som pensionssystemets hållbarhet bibehålls.

([17]) SWD(2025) 95 – *Second-stage country analysis on social convergence in line with the Social Convergence Framework (SCF)*, 2025.

6. Förbättra kvaliteten, rättvisan och effektiviteten i det allmänna utbildningssystemet, särskilt genom att åtgärda klyftan mellan städer och landsbygd, och samtidigt öka läraryrkets attraktionskraft för att ta itu med den bestående bristen på lärare och den åldrande arbetskraften. Ta itu med kompetensglappet genom att göra den högre utbildningen mer relevant på arbetsmarknaden, främja förvärv av grön kompetens, förbättra vuxenutbildningen, även för arbetslösa, lågutbildade och andra utsatta grupper, och öka den aktiva arbetsmarknadspolitikens täckning, inbegripet genom förbättrade incitament för deltagande.

Utfärdat i Bryssel den 8 juli 2025.

På rådets vägnar

S. LOSE

Ordförande